

Брюксел, 19.2.2020 г.
COM(2020) 66 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

Европейска стратегия за данните

Европейска стратегия за данните

1. Въведение

През последните няколко години цифровите технологии преобразуваха икономиката и обществото, като засегнаха всички действащи сектори, както и всекидневния живот на всички европейци. Данните са в центъра на тази трансформация и в бъдеще предстоят дори още по-големи промени. Основаните на данни иновации ще донесат огромни ползи на гражданите, например посредством подобрена персонализирана медицина, нова мобилност и също така посредством приноса си към Европейския зелен пакт. В общество, в което отделните членове генерират все по-нарастващи количества данни, начинът, по който данните се събират и използват, трябва да поставя на първо място интересите на отделната личност в съответствие с европейските ценности, основни права и правила. Гражданите ще имат доверие и ще възприемат основаните на данни иновации, само ако са уверени, че при всяко споделяне на данни в ЕС напълно ще бъдат спазвани строгите правила на ЕС за защита на данните. В същото време, в комбинация с технологичните промени в начина на съхранение и обработка на данните нарастващите обеми на неличните промишлени данни и публичните данни в Европа ще представляват потенциален източник на растеж и иновации, който следва да бъде използван.

На гражданите следва да бъде предоставено правомощието да вземат по-добри решения въз основа на изводи, получени от нелични данни. И тези данни следва да са налични за всички — независимо дали са публични или частни, големи или малки, новосъздадени или много големи дружества. Това ще помогне на обществото да извлече максимална полза от иновациите и конкуренцията и да гарантира, че всички печелят от цифровия дивидент. Тази цифрова Европа следва да отразява най-доброто от Европа — отворена, справедлива, разнообразна, демократична и уверена.

ЕС може да се превърне във водещ модел за подражание за общество, което разполага с данни, за да взема по-добри решения в стопанския и в публичния сектор. За да осъществи тази амбиция, ЕС може да се опре на солидна правна рамка — по отношение на защитата на данните, основните права, безопасността и киберсигурността — и на своя вътрешен пазар с конкурентоспособни дружества от всякаква големина и с разнообразна промишлена база. Ако ЕС иска да придобие водеща роля в икономиката, основана на данни, трябва да действа сега и да се бори по съгласуван начин с проблемите, вариращи от свързаност до обработката и съхранението на данни, изчислителна мощност и киберсигурност. Освен това, той ще трябва да подобри управленските си структури за обработването на данни и да увеличи масивите си от качествени данни, които са налични за използване и повторно използване.

Крайната цел на Европа е да улови ползите от по-доброто използване на данните, включително по-голямата производителност и конкурентните пазари, но също така и подобряването на здравето и благосъстоянието, околната среда, прозрачното управление и удобните обществени услуги. Мерките, залегнали в настоящия документ, допринасят за цялостен подход към икономиката, основана на данни, който има за цел да увеличи използването и търсенето на данни и продукти и услуги на основата на данни в рамките на единния пазар.

В настоящото съобщение е очертана стратегия за следващите пет години за мерки в политиката и инвестиции в помощ на икономиката, основана на данни. Настоящата стратегия за данните се представя едновременно със Съобщението на Комисията „Изграждане на цифровото бъдеще на Европа“ и Бяла книга за изкуствения интелект, в която се посочва как Комисията ще подкрепя и насърчава разработването и внедряването на изкуствения интелект в целия ЕС.

Въз основа на настоящата стратегия Комисията започва всеобхватна консултация относно конкретните мерки, които могат да бъдат предприети, за да се запази водещата позиция на ЕС в гъвкавата по отношение на данните икономика, като същевременно се спазват и насърчават основните ценности, които са в основата на европейските общества.

2. Какъв е залогът?

Нарастващи обеми данни и промени в технологиите

Обемът на произведените в света данни нараства бързо, от 33 зетабайта през 2018 г. на прогнозните 175 зетабайта през 2025 г.¹ Всяка нова вълна данни предоставя големи възможности на ЕС да се превърне в световен лидер в тази област. Освен това начинът, по който данните се съхраняват и обработват, ще се промени драстично през следващите 5 години. Понастоящем 80 % от обработката и анализа на данни се извършват в центрове за данни и централизирани изчислителни системи, а 20 % — в интелигентни свързани обекти, като автомобили, домакински уреди или промишлени роботи, и в изчислителни системи в близост до потребителя („периферни изчисления“). До 2025 г. тези стойности вероятно ще си разменят местата². Освен икономическите предимства и предимствата по отношение на устойчивостта, които това развитие създава, то открива допълнителни възможности за предприятията да разработват инструменти за производителите на данни, с които да увеличат контрола върху собствените си данни.

¹ IDC 2018 г.

² Gartner 2017 г.

Значение на данните за икономиката и обществото

Данните ще променят начина, по който произвеждаме, потребляваме и живеем. Ползите ще бъдат усетени във всеки един аспект от живота ни, като се започне от по-съзнателното потребление на енергия и проследяването на продуктите, материалите и храните и се стигне до по-здравословния начин на живот и по-доброто здравеопазване.

Персонализираната медицина ще отговори по-добре на нуждите на пациентите, като даде възможност на лекарите да вземат своите решения на основата на данни. Това ще направи възможно съобразяването на правилната терапевтична стратегия с нуждите на правилното лице в правилния момент и/или определянето на предразположение към дадено заболяване и/или осигуряване на навременна и целенасочена превенция.

Данните са живителната течност на икономическото развитие: те са в основата на много нови продукти и услуги, като увеличават производителността и ефективността на ресурсите във всички сектори на икономиката и дават възможност за по-персонализирани продукти и услуги и за по-добро създаване на политики и модернизиране на държавните услуги. Те са основен източник за новосъздадените и малките и средните предприятия (МСП) при разработването на продукти и услуги. Наличието на данни е от основно значение за обучението на системите с изкуствен интелект, като продуктите и услугите бързо преминават от разпознаването на модели и от генерирането на анализи на взаимовръзките към по-сложни техники за прогнозиране, а оттам и към по-добри решения.

Данните също така ще подхранят широкото прилагане на преобразуващи практики, като например използването на цифрови близнаци при производството.

Цифровите близнаци създават виртуално копие на даден физически продукт, процес или система. Чрез двойникът може да се предвиди например кога дадена машина ще се развали, като това става на базата на анализ на данните и позволява увеличаване на производителността посредством прогнозна поддръжка.

Освен това, предоставянето на повече данни и подобряването на начина, по който те се използват е от основно значение за справяне с обществените, климатичните и екологичните предизвикателства, допринасяйки за по-здравословни, по-проспериращи и по-устойчиви общества. Това ще доведе например до по-добри политики за постигане на целите на Европейския зелен пакт. Същевременно текущият екологичен отпечатък на сектора на ИКТ се оценява на между 5 и 9 % от общото потребление на електроенергия в света и на повече от 2 % от всички емисии, голямата част от които се дължат на центрове за данни, компютърни облачни услуги и свързаност. Стратегията

на ЕС в областта на цифровите технологии „Изграждане на цифровото бъдеще на Европа“ предлага мерки за екологична трансформация за сектора на ИКТ .

Пред ЕС са открити всички пътища в икономиката на бъдещето, основана на данни

Понастоящем огромна част от световните данни се държат от малък брой големи високотехнологични предприятия. Това може да намали стимулите за предприятията, чиято основна дейност са данните, да започнат дейност, да растат и да създават иновации днес в Европа, но нататък във времето възможностите са много. Огромна част от данните в бъдещето ще дойдат от промишлени и професионални приложения, сфери от обществен интерес или от приложения в ежедневието за интернета на нещата — области, в които ЕС е силен. Ще възникнат също така възможности от технологичната промяна, с нови перспективи за европейските предприятия в области като облачни услуги в периферията, от цифровите решения за критични за безопасността приложения, а също така и от квантовите компютри. Тези тенденции показват, че победителите днес няма непременно да бъдат победители утре. Но източниците на конкурентоспособност за следващите десетилетия в икономиката, основана на данни, се определят сега. Ето защо ЕС следва да действа сега.

ЕС има потенциала да бъде успешен в гъвкавата по отношение на данните икономика. Той разполага с технологиите, знанията и с високо квалифицирана работна ръка. Въпреки това, конкуренти като Китай и САЩ вече бързо правят нововъведения и разпространяват по цял свят своите концепции за достъпа и използването на данни. В САЩ организацията на пространството на данните е оставена на частния сектор, от което има голям ефект на концентрация. По отношение на големите обеми данни Китай прилага комбинация от държавно наблюдение със силен контрол на големите технологични дружества без за потребителите да има достатъчно предпазни мерки.

За да отприщем потенциала на Европа, трябва да намерим своя европейски начин за постигане на баланс между потоците и широкото използване на данни и запазването на високи стандарти за правото на личен живот, сигурността, безопасността и етиката.

Какво е направено досега?

От 2014 г. насам Комисията вече е предприела редица стъпки. С Общия регламент относно защитата на данните (ОРЗД)³ ЕС създаде солидна рамка за цифрово доверие. Предстоящото преразглеждане на ОРЗД може да осигури допълнителни полезни елементи в това отношение. Други инициативи, които насърчиха развитието на икономиката, основана на данни, са Регламентът относно свободното движение на

³Регламент (ЕС) 2016/679.

нелични данни (СДД)⁴, Акта за киберсигурността (АКС)⁵, и Директивата за свободно достъпните данни⁶ Комисията също така пристъпи към цифрова дипломация, като призна 13 държави за осигуряващи достатъчно ниво на защита на личните данни.

Също така в много сфери беше прието секторно законодателство, за да се реагира на идентифицираните провали на пазара, например на автомобилния⁷, доставчиците на платежни услуги⁸, информацията от интелигентните измервателни уреди⁹, данните за електроенергийната мрежа¹⁰ или интелигентните транспортни системи¹¹. Директивата за цифровото съдържание¹² допринесе за оправомощаване на гражданите чрез въвеждане на договорни права при предоставянето на цифрови услуги на потребителите, които предоставят достъп до своите данни.

3. Визията

Визията на Комисията произтича от европейските ценности и основни права, както и от убеждението, че човекът е и следва да остане в центъра на вниманието. Комисията е убедена, че предприятията и публичният сектор в ЕС могат да бъдат оправомощени посредством използването на данни да вземат по-добри решения. Дори е още по-привлекателно да се използва възможността, предоставена от данните, за социалното и икономическото благо, тъй като данните — за разлика от повечето икономически ресурси — могат да бъдат възпроизвеждани при близки до нулата разходи и използването им от едно лице или организация не пречи на едновременното използване от друго лице или организация. Този потенциал следва да бъде поставен в услуга на отговора на нуждите на отделните граждани и по този начин да се създаде стойност за икономиката и обществото. За да се освободи този потенциал, е необходимо да се осигури по-добър достъп до данни и отговорното им използване.

ЕС следва да създаде привлекателна среда в политиката, така че до 2030 г. делът на ЕС в икономиката, основана на данните, а именно, съхраняването на данни, обработката и използването им за полезна употреба в Европа — да съответства поне на нейната икономическа тежест — и не по *заповед*, а по избор. Целта е да се създаде единно европейско пространство на данни, истински единен пазар на данни, отворен за данни от целия свят, на който личните, както и неличните данни, включително

⁴ Регламент (ЕС) 2018/1807.

⁵ Регламент (ЕС) 2019/881.

⁶ Директива (ЕС) 2019/1024.

⁷ Регламент (ЕС) № 715/2007, изменен с Регламент (ЕС) 595/2009.

⁸ Директива 2015/2366 за платежните услуги.

⁹ Директива 2019/944 за електроенергията, Директива 2009/73/ЕО за измерването на потреблението на природен газ.

¹⁰ Регламент (ЕС) 2017/1485 на Комисията, Регламент (ЕС) 2015/703 на Комисията.

¹¹ Директива 2010/40/ЕС.

¹² Директива (ЕС) 2019/770.

чувствителните търговски такива, са сигурни, като предприятията също така имат лесен достъп до почти неограничено количество висококачествени промишлени данни, стимулирайки растежа и създавайки стойност, като в същото време се сведе до минимум човешкият въглероден и екологичен отпечатък. Това следва да бъде пространство, в което правото на ЕС може ефективно да се прилага и където всички основани на данни продукти и услуги отговарят на съответните норми в единния пазар на ЕС. За тази цел ЕС следва да съчетае пригодни за целта законодателство и управление за осигуряване на наличието на данни, с инвестиране в стандарти, инструменти и инфраструктури, както и компетентности за обработката на данни. Този благоприятен контекст, насърчаващ стимули и избор, ще доведе до съхраняването и обработването на повече данни в ЕС.

Европейското пространство на данни ще даде на предприятията в ЕС възможността да надграждат в условията на мащабността на единния пазар. Общите европейски правила и ефикасните механизми за правоприлагане следва да гарантират, че:

- данните могат да се движат свободно в ЕС и между секторите;
- изцяло се спазват европейските правила и ценности, по-специално защитата на личните данни, законодателството за защита на потребителите и правото в областта на конкуренцията;
- правилата за достъп и използване на данните са справедливи, практични и ясни и съществуват ясни и заслужаващи доверие механизми за управление на данните. Налице е открит, но затвърждаващ подход към международните потоци от данни въз основа на европейските ценности.

Стъпките, изброени тук, за осигуряване на достъпа до данни, трябва да бъдат допълнени с по-широка промишлена стратегия за гъвкавата по отношение на данните икономика. Пространствата на данни следва да насърчават екосистема (от предприятията, гражданското общество и отделните граждани), която да създава нови продукти и услуги въз основа на по-достъпни данни. Обществената политика може да увеличи търсенето на предложения, основани на данни, както чрез увеличаване на способността на публичния сектор да използва данни за целите на вземането на решения и публичните услуги, така и чрез актуализиране на нормативната уредба и секторните политики, за да се отразят възможностите, предоставяни от данните, и да се гарантира, че те не представляват демотивиращи фактори за продуктивното използване на данни.

Функционирането на европейското пространство на данни ще зависи от способността на ЕС да инвестира в технологии и инфраструктури от следващо поколение, както и в цифрови компетентности като грамотността по отношение на данните. Това на свой ред ще увеличи технологичния суверенитет на Европа в ключови базови технологии и инфраструктури за икономиката, основана на данни. Инфраструктурите следва да поддържат създаването на европейски масиви от данни, даващи възможност за

анализиране на големи информационни масиви и за машинно обучение, по начин, който е в съответствие със законодателството в областта на защитата на данните и с правото в областта на конкуренцията, позволяващ появата на основани на данните екосистеми. Тези масиви могат да бъдат организирани централизирано или разпределено¹³. Организациите, които предоставят данни, ще получат отплата под формата на увеличен достъп до данни на други приносители, аналитични резултати, получени от обединението на данни, и услуги като услугите по прогнозна поддръжка, или лицензионни такси.

Макар че данните са от основно значение за всички сектори на икономиката и обществото, всяка област има своите особености и не всички сектори се движат с еднаква скорост. Ето защо междусекторните действия за създаване на европейско пространство на данни трябва да бъдат придружени от разработването на секторни пространства на данни в стратегически области като производство, селско стопанство, здравеопазване и мобилност.

4. Същност на проблема

Няколко проблема пречат на ЕС да реализира потенциала си в икономиката, основана на данни.

Разпокъсаността между държавите членки представлява сериозен риск за визията за общо европейско пространство на данни и за по-нататъшното развитие на истински единен пазар на данни. Редица държави членки започнаха с адаптиране на правната си рамка, като например за използването от страна на държавни органи на частно притежавани данни¹⁴, за обработката на данни за научноизследователски цели¹⁵ или адаптиране на законодателството в областта на конкуренцията¹⁶. Други едва сега започват да проучват въпроса как да се справят с въпросните проблеми. Проявяващите се различия подчертават важността от общи действия за ефективно спрямо разходите използване на мащаба на вътрешния пазар. Необходимо е заедно да се постигне напредък по следните проблеми:

¹³ В последния случай данните не се преместват в централно място, за да бъдат анализирани заедно с други активи данни. Аналитичните инструменти идват при данните, а не обратното. Това улеснява запазването на данните като сигурни и гарантира контрола върху това кой какви данни получава и за какви цели.

¹⁴ Например френският закон „LOI n° 2016-1321 du 7 octobre 2016 pour une République numérique“, с който на публичния сектор се дава достъп до определени данни (от частния сектор) от общ интерес или финландският закон за горите, задължаващ собствениците на гори да споделят с публичния сектор информация, свързана с управлението на горите.

¹⁵ Например финландският закон за вторичното използване на здравни и социални данни, с който се създава орган за издаване на разрешения за използване на данни.

¹⁶ Например в Германия се провеждат дискусии за адаптиране на правилата в областта на конкуренцията, за да станат те по-подготвени за икономиката, основана на данни. Вж. също така доклада на Комисията „Политика в областта на конкуренцията за цифровата ера“.

Наличност на данни: Стойността на данните е в тяхното използване и повторното използване. Понастоящем няма достатъчно налични данни за новаторско повторно използване, включително за разработването на изкуствен интелект. Проблемите могат да бъдат групирани според това кой е притежателят на данните и кой е ползвателят им, но също така зависят и от естеството на засегнатите данни (т.е. лични данни, нелични данни, или смесени набори от данни — комбинация от другите два вида¹⁷). Някои от проблемите се отнасят до наличието на данни за благо на обществото.

Данни за благо на обществото: Данните се създават от обществото и могат да се използват в борбата с извънредни ситуации, като например наводнения и горски пожари, за осигуряване на хората на по-дълъг и по-здравословен живот, за подобряване на обществените услуги и за справяне с разрушаването на околната среда и изменението на климата и където е необходимо и пропорционално — за осигуряване на по-ефикасна борба с престъпленията. Данните, генерирани от публичния сектор, както и създадената стойност, следва да бъдат на разположение за общото благо, като се гарантира, включително чрез преференциален достъп, че тези данни се използват от изследователи, други публични институции, МСП или новосъздадени предприятия. Данните от частния сектор също могат да дадат значителен принос за общественото благо. Използването на агрегирани и анонимизирани данни от социалните медии може например да бъде ефективен начин за допълване на докладите от общопрактикуващите лекари в случай на епидемия.

- Използване на информация от публичния сектор от страна на предприятията (от правителството към предприятията — споделяне на данни G2B). Предоставянето на достъп до притежавана от правителството информация е дългогодишна политика на ЕС¹⁸. Тези данни са произведени с публични средства и поради това от тях следва да се ползва обществото. Наскоро преработената Директива за свободно достъпните данни¹⁹, както и друго секторно законодателство, гарантира, че публичният сектор ще направи повече от данните, които произвежда, лесно достъпни за използване, по-специално от МСП²⁰, а също така и за гражданското

¹⁷ С цел добавяне на правна сигурност Европейската комисия издаде през май 2019 г. практически насоки за предприятията как да обработват смесени набори от данни. Вж. COM(2019)250 <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/practical-guidance-businesses-how-process-mixed-datasets>

¹⁸ След приемането на Директива 2003/98/ЕО относно повторната употреба на информацията в обществения сектор.

¹⁹ Директива (ЕС) 2019/1024, отменяща Директива 2013/37/ЕС, както е изменена с Директива 2003/98/ЕО.

²⁰ Порталът за открити данни съдържа примери за редица дружества от целия ЕС, които са се възползвали от откритите данни, като някои от тях не биха съществували без наличието на тези данни. <https://www.europeandataportal.eu/en/using-data/use-cases>.

общество и научната общност в рамката на независими оценки на обществената политика. Независимо от това правителствата могат да направят повече. Често липсват набори от данни с висока стойност при едни и същи условия навсякъде в ЕС, като това е в ущърб на използването на данните от МСП, които не могат да си позволят тази разпокъсаност. В същото време чувствителни данни (напр. здравни данни) в публичните бази данни често не се предоставят за изследователски цели, при отсъствието на капацитет или механизми, които да позволяват определени изследователски дейности да бъдат извършени по начин, съответстващ на правилата за защита на личните данни.

- *Споделяне и използване от други дружества на данни, притежавани от частни лица (споделяне на данни от предприятие към предприятие — B2B).* Независимо от икономическия потенциал, споделянето на данни между дружествата все още не се извършва в достатъчна степен. Това се дължи на липсата на икономически стимули (включително на страха от загуба на конкурентна предимство), липсата на доверие между икономическите оператори, че данните ще се използват съгласно договорите, на разликите в преговорната мощ, на страха от неправилно използване на данните от трети страни и на липсата на правна яснота за това кой какво може да прави с данните (например за съвместно създадените данни, по-специално данните от интернет на нещата).
- *Използване от правителствените органи на данни, притежавани от частни лица (споделяне на данни от предприятията към правителството — B2G).* Понастоящем няма достатъчно налични данни от частния сектор, които да бъдат използвани от публичния сектор за подобряване на основаното на факти създаване на политики²¹ и обществени услуги, като например управление на мобилността или подобряване на обхвата и навременността на официалните статистически данни²² и оттам — това доколко са подходящи в контекста на новите развития в обществото. Препоръките на експертната група, създадена от Комисията, включват ²³ създаването на национални структури за споделяне на данни B2G, разработването на подходящи стимули за създаване на култура за споделянето на данни и предложението за проучване на регулаторната рамка на ЕС за управление на повторното използване от публичния сектор в името на обществения интерес на частно притежавани данни.

²¹ Например в нови области като работата през платформа.

²² Обхватът на работата по B2G не включва използването на данни за целите на правоприлагането. Всяко действие в тази област следва да е в съответствие със законодателството за защитата на данни и за правото на личен живот.

²³ Вж. следното: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/news-redirect/666643>.

- Също толкова важно е *споделянето на данни между публичните органи*. То може да допринесе значително за подобряване на създаването на политики и обществените услуги, но също и за намаляване на административната тежест за дружествата, извършващи дейност на единния пазар (принципът на еднократност).

Дисбаланси в пазарната мощ: Освен високата концентрация в предоставянето на облачни услуги и инфраструктури за данни, съществуват пазарни дисбаланси също така по отношение на достъпа и използването на данни, например когато става въпрос за достъп до данни от страна на МСП. Пример за това са големите онлайн платформи, при които малък брой участници могат да натрупат големи количества данни, придобивайки важни аналитични и конкурентни предимства, произтичащи от богатството и разнообразието на данните, които притежават. Това на свой ред в конкретни случаи може да повлияе върху достъпността на пазарите — не само на пазара на такива услуги чрез платформи, но и на различните специфични пазари на стоки и услуги, обслужвани от платформата, особено ако самата платформа е активна на такива свързани пазари. Високата степен на пазарна мощ, произтичаща от „предимството на данните“, може да даде възможност на големите участници да определят правилата за платформата и едностранно да налагат условия за достъп и използване на данните или всъщност да позволяват набирането на такова предимство по отношение на мощта, когато разработват нови услуги и се разширяват към нови пазари. Дисбаланси могат да възникнат и при други ситуации, например по отношение на достъпа до данни, генерирани чрез интернета на нещата от промишлени и потребителски устройства.

Оперативна съвместимост и качество на данните: Оперативната съвместимост и качеството на данните, както и тяхната структура, автентичност и цялост са ключови за използването на стойността на данните, особено в контекста на внедряването на ИИ. Производителите и ползвателите на данни са установили значителни проблеми, свързани с оперативната съвместимост, които възпрепятстват комбинирането на данни от различни източници от секторите и дори в още по-голяма степен между секторите. Прилагането на стандартни и споделени съвместими формати и протоколи за събирането и обработването на данни от различни източници по съгласуван и оперативно съвместим начин между различните сектори и вертикални пазари следва да бъде насърчавано чрез разгръщаният се план за стандартизация в областта на ИКТ²⁴ и (по отношение на обществените услуги) усилената Европейска рамка за оперативна съвместимост²⁵.

²⁴ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/rolling-plan-ict-standardisation>.

²⁵ https://ec.europa.eu/isa2/eif_en; Вж.: COM(2017)134 final.

Управление на данните: Бяха отправени призови за по-нататъшно укрепване на управлението на използването на данни в обществото и в икономиката²⁶. За да могат тези пространства на данни да започнат да функционират, са необходими организационни подходи и структури (както публични, така и частни), които да дават възможност за основани на данни иновации на базата на съществуващата правна рамка.

Инфраструктури и технологии за данни: Цифровата трансформация на икономиката на ЕС зависи от наличието и навлизането на сигурни, енергийно ефективни, достъпни и висококачествени капацитети за обработка на данни, като тези, предлагани от облачните инфраструктури и услуги, както в центровете за данни, така и в перифериите. В тази връзка ЕС трябва да намали своята технологична зависимост в тези стратегически инфраструктури, които са в центъра на икономиката, основана на данни.

Въпреки това продължават да съществуват проблеми както по отношение на предлагането, така и по отношение на търсенето на облачни услуги.

От страната на предлагането:

- Базираните в ЕС доставчици на облачни услуги имат само малък дял от пазара на облачни услуги, което прави ЕС силно зависим от външни доставчици, уязвим за външни заплахи по отношение на данните и обект на загуба на инвестиционен потенциал за европейската цифрова промишленост на пазара на обработката на данни;
- Доставчиците на услуги, действащи в ЕС, също могат да бъдат обект на законодателството на трети държави, което представлява риск от достъп до данните на граждани и предприятия от ЕС от юрисдикции на трети държави, които са в противоречие с рамката на ЕС за защитата на данните. По-специално бяха изразени опасения относно няколко китайски закона, свързани с киберсигурността и националното разузнаване.
- Въпреки че законодателството на трети държави, например Закона CLOUD на САЩ, се основава на съображения, свързани с обществената политика, като например достъпа на правоприлагащите органи до данни за целите на наказателни преследвания, прилагането на законодателството на чуждестранните юрисдикции поражда основателни опасения за европейските предприятия, граждани и публични органи във връзка с правната несигурност и спазването на приложимото право на ЕС като правилата за защита на данните. ЕС предприема действия за смекчаване на такива опасения посредством взаимноизгодно международно сътрудничество, като предложеното споразумение между ЕС и САЩ за улесняване на трансграничния

²⁶ Например в неотдавнашна серия от работни семинари, проведени от Комисията във връзка с концепцията за „обща европейски пространства на данни“ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/report-european-commissions-workshops-common-european-data-spaces>.

достъп до електронни доказателства, намаляване на риска от конфликт между закони и установяване на ясни гаранции за данните на гражданите и дружествата от ЕС. Освен това ЕС работи на многостранно равнище, включително в контекста на Съвета на Европа, за разработването на общи правила за достъп до електронни доказателства, на базата на висока степен на защита на основните и процесуалните права.

- Съществува несигурност относно съответствието на доставчиците на облачни услуги с важни правила и стандарти на ЕС, например относно защитата на данните.
- Микропредприятията и МСП понасят икономически вреди поради свързани с договорите проблеми, например неспазване на договора или несправедливи договорни клаузи²⁷.

От страната на търсенето:

- В Европа е налице слабо възприемане на облачните услуги (1 дружество от 4, а при МСП само 1 от 5²⁸). Между държавите членки съществуват значителни разлики при навлизането на облачните услуги (между по-малко от 10 % и до 65 % от предприятията използват облачни услуги);
- По-специално, навлизането на облачните услуги в европейския публичен сектор е ниско. Това може да доведе до по-малко ефективни цифрови обществени услуги, не само поради очевидния потенциал за намаляване на разходите за информационни технологии чрез възприемане на облачните услуги, но също така защото правителствата се нуждаят от мащабност на облачните изчисления, за да внедрят технологии като изкуствения интелект.
- Често на пазара има недостатъчна пазарна видимост на по-малките, често европейски, доставчици на новаторски облачни услуги.
- Европейските предприятия често се сблъскват с проблеми, свързани с оперативната съвместимост на различните облаци, и по-специално с преносимостта на данните.

Даване на възможност на гражданите да упражняват правата си: Хората ценят високото ниво на защита, предоставено от Общия регламент относно защитата на данните и законодателството за неприкосновеността на правото на личен живот в електронната среда. Въпреки това те страдат от липсата на технически инструменти и стандарти, които да правят упражняването на правата им просто и не прекалено обременяващо. Потенциалът на член 20 от Общия регламент относно защитата на данните да даде възможност за нови потоци данни и да се насърчи конкуренцията, е

²⁷ Проучване на икономическите вреди от несправедливите и небалансирани условия в договорите за облачни изчисления.

²⁸ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Cloud_computing_statistics_on_the_use_by_enterprises.

признат в докладите за Комисията и правителствата на държавите членки²⁹, като това не се ограничава до ЕС³⁰. В резултат обаче на своята концепция, целяща да се даде възможност за смяна на доставчиците на услуги, вместо да се позволи повторно използване на данните в цифрови екосистеми, това право има практически ограничения.

Тъй като генерират все по-големи количества данни, когато използват устройства, базирани на интернет на нещата, и цифрови услуги, потребителите могат да бъдат изправени пред риск от дискриминация, нелоялни практики и технологично закрепостяване. Съображения, свързани с предоставянето на права на потребителите и развитието на иновациите, са в основата на разпоредбите на Директивата за платежните услуги, които се отнасят до достъпа до данни и повторното им използване.

В отговор на това има призови за предоставяне на физическите лица на инструменти и средства, чрез които да решават на най-детайлно ниво какво да се прави с техните данни (от движението MyData и други)³¹. Това обещава значителни ползи за физическите лица, включително за тяхното здраве и благосъстояние, по-добри лични финанси, намален екологичен отпечатък, безпроблемен достъп до публични и частни услуги и по-голям надзор и прозрачност относно личните им данни. Тези инструменти и средства включват инструменти за управление на съгласието, приложения за управление на личната информация, включително напълно децентрализирани решения, основаващи се на блокова верига, както и кооперативи или тръстове за лични данни, действащи като нови неутрални посредници в икономиката на личните данни³². Понастоящем такива инструменти са все още в началния си етап на съществуване, въпреки че имат значителен потенциал и се нуждаят от подкрепяща среда.

Умения и грамотност в областта на данните: Понастоящем големите масиви от данни и анализите са в началото на списъка за недостига на критични умения. През 2017 г. в ЕС-27 е имало около 496 000 незаети работни места в областта на големите масиви данни и анализа³³. Освен това, общата грамотност по отношение на данните сред работната сила и населението е сравнително ниска и съществува празнина в участието (например от страна на възрастните хора). Ако на проблема не бъде обърнато

²⁹ Вж. напр. Cremer/deMontjoye/Schweitzer, Competition policy for the digital era (Политика в областта на конкуренцията в ерата на цифровите технологии); Furman, Unlocking digital competition (Стартиране на цифровата конкуренция), доклад за правителството на Обединеното кралство; German Datenethikkommission.

³⁰ Вж. въвеждането на ново право за данните на потребителите в Австралия, <https://www.accc.gov.au/focus-areas/consumer-data-right-cdr-0> и консултацията в Сингапур относно преносимостта на данните.

³¹ <https://mydata.org/>; <https://www.decodeproject.eu/>; <https://solid.mit.edu/>; <https://radicalxchange.org/>

³² Вж. доклада на германската Datenethikkommission, стр. 133 и Работен документ на службите на Комисията, стр. 8.

³³ IDC 2019 г.

внимание, недостигът на експерти в областта на данните и липсата на грамотност по отношение на данните ще засегнат способността на ЕС да овладее предизвикателствата пред икономиката, основана на данните, и обществото.

Киберсигурност: В областта на киберсигурността Европа разработи вече всеобхватна рамка за подкрепа на държавите членки, предприятията и гражданите за справяне със заплахите и атаките в областта на киберсигурността, като Европа ще продължи да развива и подобрява своите механизми за защита на своите данни и на услугите, градящи се върху тях. Безопасното и широко използване на продукти и услуги, произлизащи от данни, също така ще зависи от най-високите стандарти за киберсигурност. Очаква се рамката на ЕС за сертифициране по киберсигурността и Агенцията на ЕС за киберсигурността (ENISA)³⁴ да играят важна роля за това начинание.

Въпреки това, новата парадигма за данните, при която ще се съхраняват по-малко данни в центрове за данни, а повече данни ще са пръснати по един всепроникващ начин по-близо до потребителите, „в периферията“, води до нови предизвикателства пред киберсигурността. От основно значение ще бъде при обмена на данни да се запази сигурността на данните. Осигуряването на непрекъснатост на контрола на достъпа (т.е. как се управляват и спазват свързаните със сигурността характеристики на данните) в различните вериги за създаване на стойност ще бъде ключово, но трудно за изпълнение необходимо условие за насърчаване на споделянето на данни и осигуряване на доверие между различните участници в европейските екосистеми от данни.

Новите децентрализирани цифрови технологии, като блоковите вериги, предлагат допълнителна възможност за физическите лица и дружествата да управляват потоците и използването на данните на базата на свободен избор и самоопределяне. Тези технологии ще направят преносимостта в реално време на динамични данни възможна за физическите лица и дружествата, заедно с различни модели за компенсация.

5. Стратегията

Тази европейска стратегия за данните служи за реализиране на визията за истински единен пазар на данни и търси също така решение на проблемите, идентифицирани посредством мерки по политиката и финансиране, използвайки вече постигнатото през последните няколко години.

³⁴ Регламент (ЕС) 2019/881 — Европейски акт за киберсигурността.

Всяка една от новите законодателни мерки ще бъде изготвена и оценена в пълно съответствие с принципите за по-добро регулиране.

Действията се базират на четири стълба:

А. Междусекторна управленска рамка за достъпа и използването на данните

Междусекторните (или хоризонтални) мерки в областта на достъпа до данни и използването им следва да създадат необходимата всеобхватна рамка за гъвкавата по отношение на данните икономика, като по този начин се избегне вредната разпокъсаност на вътрешния пазар поради несъгласувани действия между секторите и между държавите членки. При тези мерки следва все пак да се отчитат особеностите на отделните сектори и на държавите членки.

Подходът на Комисията към регулирането е създаване на рамки, които оформят контекста, като дават възможност за развитието на жизнени, динамични и живи екосистеми. Тъй като е трудно да се разберат напълно всички елементи на тази трансформация към гъвкава по отношение на данните икономика, Комисията умишлено се въздържа от прекалено подробно, тежко предварително регулиране и ще предпочете гъвкав подход към управлението, който да отдава предпочитание на експериментирането (например регулаторни изпитателни среди), итерация и диференциация.

В съответствие с този принцип първи приоритет за привеждане в действие на визията е създаването на **оправомощаваща законодателна рамка за управлението на общите европейски пространства на данни (Q4 2020)**. Такива управленски структури следва да подкрепят решенията относно това какви данни могат да се използват в какви ситуации, улесняване на трансграничното използване на данни и даване на приоритет на изискванията и стандартите за оперативна съвместимост в рамките на секторите и между тях, като същевременно се взема предвид необходимостта от секторни органи, които да определят секторни изисквания. Рамката ще укрепи необходимите структури в държавите членки и на равнище ЕС, за да се улесни използването на данни за новаторски стопански идеи, както на секторно, така и на равнище на различните области, а също и от междусекторна гледна точка. Тя ще се основава на последните инициативи в държавите членки³⁵ и в отделните сектори, за да се отговори на един или повече от следните проблеми:

- укрепване на управленските механизми на равнище ЕС и в държавите членки, които са от значение за междусекторното използване на данни и за използването на данни

³⁵ Финландски орган за издаване на разрешителни за данни, свързани със здравословното състояние и социалното положение (<https://www.findata.fi/en/>), Френски разпределителен център за данни, свързани със здравословното състояние (<https://www.health-data-hub.fr/>), немски Forschungsdatenzentrum (<https://www.forschungsdatenzentrum.de/en>).

в общите секторни пространства на данни, включващи както частни, така и публични участници. Това би могло да включва механизъм за приоритизиране на дейностите по стандартизация³⁶ и за работа към по-хармонизирано описание и преглед на наборите от данни, обектите от данни и идентификаторите на данни, с цел насърчаване на оперативната съвместимост на данните (т.е. тяхната използваемост на техническо равнище³⁷) между секторите и където е уместно, в самите сектори.³⁸ Това може да се направи в съответствие с принципите за откриваемост, достъпност, оперативна съвместимост и повторна използваемост (FAIR) на данните, като се вземат предвид развитията и решенията на органите за отделните сектори.

- улесняване на вземането на решения относно това кои данни могат да се използват, как и от кого за целите на научните изследвания по начин, който е в съответствие с ОРЗД. Това е от особено значение за публично притежаваните бази данни с чувствителни данни, които не са обхванати от Директивата за свободно достъпните данни.
- улесняване на физическите лица да разрешават използването на данните, които генерират, за общественото благо, ако желаят това („алтруизъм на данните“), в съответствие с ОРЗД.

На второ място, Комисията ще работи за предоставянето на повече висококачествени данни от публичния сектор за повторно използване, по-специално с оглед на потенциала им за МСП. За да се открие достъпът до ключови референтни данни за иновациите от публичния сектор, тя трябва да започне процедурата за приемане на **акт за изпълнение относно набори данни с висока стойност (първо тримесечие 2021 г.)** съгласно Директивата за свободно достъпните данни, с което ще се предостави безплатен достъп в машинночетим формат и чрез стандартизирани приложно-програмни интерфейси (ППИ) до тези набори от данни в ЕС. Комисията ще разгледа механизмите, за да се вземат предвид специфичните нужди на МСП. Тя ще помогне също така на държавите членки да осигурят навременното и точно транспониране на новите правила на Директивата за свободно достъпните данни до 17 юли 2021 г.

Трето, Комисията ще **проучи необходимостта от законодателни действия по въпроси, които засягат отношенията между участниците в гъвкавата по отношение на данните икономика**, с цел осигуряване на стимули за хоризонталното

³⁶ Идеята не е да се създаде орган, който да разработва нови стандарти, а по-скоро да може да приоритизира между съществуващите и бъдещите стандарти, които ще бъдат разработвани.

³⁷ Вж. също принципите FAIR за данните: <https://www.force11.org/group/fairgroup/fairprinciples>.

³⁸ Например Талинската министерска декларация от 2017 г. относно електронното управление, която призовава правителствата да „увеличат възможността за намиране, качеството и техническата достъпност на данните в основните базови регистри.“

споделяне на данни между секторите (допълвайки споделянето на данни в рамките на секторите, както е описано в допълнението). В **Закона за данните (2021 г.)** могат да бъдат разгледани един или повече от следните въпроси:

- Насърчаване на споделянето на данни от предприятията към правителствата в полза на обществото с оглед и на препоръките, включени в доклада на експертната група по споделянето на данни от предприятията към правителствата).
- Подпомагане на споделянето на данни между предприятията, по-специално по въпроси, свързани с правата на използване на съпътстващо генерирани данни (като данни от промишления интернет на нещата), които обикновено се съдържат в частни договори. Комисията ще се стреми също така да определи и да се справи с всички извънредни съществуващи пречки, които затрудняват споделянето на данни, и да изясни правилата за отговорното използване на данните (като например правната отговорност). Основният принцип е да се улесни доброволното споделяне на данни.
- Достъпът до данни следва да стане задължителен само когато това се налага поради специфични обстоятелства³⁹, при справедливи, прозрачни, разумни, пропорционални и/или недискриминационни условия⁴⁰.
- оценяване на рамката за правото на интелектуална собственост с оглед на по-нататъшно подобряване на достъпа и използването на данните (включително евентуално преразглеждане на Директивата за базите данни⁴¹ и евентуално изясняване на прилагането на Директивата за защита на търговските тайни⁴² като подходяща рамка).

Освен това Комисията ще оцени какви мерки са необходими с цел създаване на масиви от данни за анализа на данни и за машинно обучение.

Комисията ще предостави повече насоки на заинтересованите страни относно съответствието на договореностите за споделянето на данни и масивите от данни с правото на ЕС в областта на конкуренцията, посредством актуализация на насоките за хоризонтално сътрудничество⁴³. Комисията също така е готова да предостави допълнителни индивидуални насоки относно съвместимостта с правилата на ЕС в областта на конкуренцията, ако е необходимо. При упражняване на правомощията си за

³⁹ Правото на достъп до данни следва да бъде специфично за даден сектор и може да бъде предоставяно само ако за този сектор е установен/може да бъде предвиден провал на пазара, който законодателството в областта на конкуренцията не може да реши. Обхватът на правото на достъп до данни следва да отчита законните интереси на притежателя на данните и да спазва правната рамка.

⁴⁰ Варианти на този принцип се прилагат, по-специално, по отношение на информацията за ремонта и техническото обслужване на моторните превозни средства, която трябва да бъде предоставена на разположение съгласно Регламент (ЕО) № 715/2007, както и за информация, произтичаща от изпитване на химикали върху гръбначни животни съгласно Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH).

⁴¹ Директива 96/9/ЕО.

⁴² Директива (ЕС) 2016/943.

⁴³ 2011/С 11/01.

контрол върху сливанията Комисията ще разглежда внимателно възможните последици за конкуренцията при натрупването на данни в големи мащаби посредством придобивания, като това ще се прави в полза на достъпа до данни или на мерки за споделянето на данни, за да се разсеят всякакви опасения.

В рамките на своя текущ преглед на редица насоки за държавната помощ Комисията ще разгледа връзката между публичната подкрепа за предприятията (напр. за цифровата трансформация) и свеждането до минимум на нарушенията на конкуренцията, посредством изисквания за споделяне на данни за бенефициерите.

Прегледът на сегашния подход на саморегулиране за смяната на доставчика на облачни услуги⁴⁴ може да доведе до по-нататъшни действия в зависимост от напредъка, постигнат от участниците на пазара.

Комисията ще разгледа също така въпроси, свързани с юрисдикцията във връзка с данните. Тези въпроси създават несигурност за предприятията, които може да се сблъскат с противоречащи си правила. ЕС не следва да прави компромиси със своите принципи: всички дружества, които продават стоки или предоставят услуги, свързани с гъвкавата по отношение на данните икономика в ЕС, трябва да спазват законодателството на ЕС и това не следва да се излага на риск от искове извън ЕС, свързани с юрисдикцията.

Комисията ще обмисли мерки за улесняване на използването на данни в продукти и услуги и за увеличаване на търсенето на услуги на основата на данни. Чрез секторните прегледи следва да се открият регулаторните и нерегулаторните пречки за използването на данни и предложения на основата на данни. По-голямата наличност и стандартизация на данните следва също така да улесни постигането на съответствието в реално време и трансграничното съответствие, което ще доведе до намаляване на административната тежест и пречките пред единния пазар. Освен това правителствата могат също така да насърчат търсенето посредством засилено използване на анализи на данни и автоматизирани услуги в областта на обществените услуги и вземането на решения.

В процес на анализ от страна на Обсерваторията за икономиката на онлайн платформите са натрупването на големи обеми от данни от страна на големите технологични дружества, ролята на данните за създаването или засилването на дисбалансите в преговорната мощ и начинът, по който тези дружества използват и споделят данни между секторите. Въпросът няма да бъде разглеждан като част от Закона за данните, а в рамките на по-широкото проучване на големата пазарна мощ на някои платформи, както и в контекста на работата на Комисията по пакета от

⁴⁴ <https://swipo.eu/> подходът се основава на регламента за свободното движение на данни — Регламент (ЕС) 2018/1807.

законодателни актове в областта на цифровите услуги. Въз основа на това проучване Комисията ще обмисли как най-добре да подходи към по-системни въпроси, свързани с платформите и данните, включително чрез регулиране *ex ante*, ако е целесъобразно, за да гарантира, че пазарите остават отворени и справедливи.

Водеща роля чрез даване на пример

Комисията ще се стреми към високи постижения в начина, по който организира своите собствени данни, използва данните за по-добро създаване на политики и предоставя на други данните, които произвежда, и фондовете, с които разполага, включително чрез портала за свободно достъпни данни на ЕС⁴⁵.

ЕС ще продължи да предоставя данни, произтичащи от неговите програми за научни изследвания и внедряване, в съответствие с принципа „свободен в максималната възможна степен, ограничен само толкова, колкото е необходимо“ и ще продължи да улеснява намирането, споделянето, достъпа и повторното използване на данни и услуги от изследователите посредством Европейския облак за открита наука (EOSC)⁴⁶.

ЕС ще предостави също така данни и инфраструктура от програмата за наблюдение на Земята „Коперник“, за да подпомогне европейските пространства на данни, където е уместно. В същото време подобряването на екосистемата на „Коперник“ посредством прилагането на европейски цифрови технологични решения ще предложи нови възможности за иновации в районите на пространствата на данни, както публични, така и частни.

ЕС ще се стреми да използва все повече данни и анализи на данни във вътрешните си процеси и като принос за вземането на решения и прегледа на съществуващите политики от страна на Комисията.

Ключови действия

- Предложение за законодателна рамка за управлението на общите европейски пространства на данни, четвърто тримесечие 2020 г.
- Приемане на акт за изпълнение относно наборите от данни с висока стойност, първо тримесечие 2021 г.
- Предложение, според целесъобразността, на закон за данните, 2021 г.

⁴⁵ <https://data.europa.eu/euodp/en/data/>.

⁴⁶ <https://ec.europa.eu/research/openscience/index.cfm?pg=open-science-cloud>. Вж. също COM(2016)178 final и SWD(2018)83.

— Анализ на значението на данните в цифровата икономика (напр. посредством Обсерваторията за икономиката на онлайн платформите) и преглед на съществуващата рамка на политиката в контекста на пакета от законодателни актове в областта на цифровите услуги (четвърто тримесечие 2020 г.).

Б. Способстващи фактори: Инвестиции в данни и укрепване на способностите и инфраструктурите на Европа за хостинг, обработка и използване на данни, оперативна съвместимост

Стратегията на Европа за данни се основава на процъфтяваща екосистема от участници от частния сектор, които да създадат икономическа и обществена стойност от данните. Новосъздадените и разрастващите се предприятия ще играят ключова роля в разработването и разрастването на революционни нови стопански модели, които изцяло се възползват от революцията на данните. Европа следва да предлага среда, която подпомага основаните на данни иновации, и стимулира търсенето на продукти и услуги, които разчитат на данните като важен фактор за производството.

За постигането на бърз напредък в областта на основаните на данни иновации в стратегически области са необходими инвестиции както от частния, така и от публичния сектор. Комисията ще използва своята обединяваща сила, както и програмите за финансиране от ЕС, с цел укрепване на технологичния суверенитет на Европа за гъвкавата по отношение на данните икономика. Това ще бъде направено чрез определяне на стандарти, разработване на инструменти, събиране на най-добри практики относно начините за третиране на лични данни (особено по отношение на псевдонимизацията), както и изграждане на инфраструктури от следващо поколение за обработката на данни. Когато е уместно, инвестициите ще бъдат координирани със съответните органи в държавите членки и ще бъдат съчетани, в съответствие с правилата за държавна помощ, с национално и регионално финансиране и с инвестиции от структурните и инвестиционните фондове.

През периода 2021—2027 г. **Комисията ще инвестира в проект с висока степен на въздействие върху европейските пространства на данни и на федерираните облачни инфраструктури.**

Проектът ще финансира инфраструктури, инструменти за споделяне на данни, архитектури и механизми за управление за процъфтяването на екосистеми за споделяне на данни и изкуствен интелект. Той ще се основава на европейското федериране (т.е. взаимосвързване) на енергийноефективни и заслужаващи доверие периферни и облачни инфраструктури (услугите „инфраструктура като услуга“, „платформа като услуга“ и „софтуер като услуга“). Той ще обърне внимание на специфичните нужди на предприятията в ЕС, включително на модели за разгръщане на хибридни облаци, които позволяват периферната обработка на данни да бъде без забавяне (от облака към периферията). Този проект ще включва и ще бъде от полза за европейската екосистема

от дружества с интензивно използване на данни и ще подкрепя европейските предприятия и публичния сектор в тяхната цифрова трансформация.

За да може този проект да вдъхва доверие като общоевропейска инициатива, той се нуждае от подходящо равнище на инвестиции. От държавите членки и промишлеността се очаква да инвестират съвместно с Комисията в проекта, като общата инвестиция в него може да достигне 4—6 милиарда евро, от които Комисията може да си постави за цел да предостави 2 милиарда евро, вземайки от различни разходни програми, при условие че се постигне споразумение относно следващата многогодишна финансова рамка.

Този проект трябва да се разглежда в контекста на **по-широк набор от стратегически инвестиции на ЕС в нови технологии**, който Комисията ще представи през март 2020 г. **като част от своята промишлена стратегия**. Те се отнасят по-специално до финансирането на периферни изчисления, високопроизводителни изчисления/квантови изчисления, киберсигурност, процесори с малка мощност и мрежи 6G. Тези инвестиции са от основно значение за инфраструктурата на бъдещето на ЕС за данни, за да се оборудва Европа с подходящите инфраструктури, изчислителна мощност, капацитет за криптиране и инструменти за киберсигурност за обработката на данните.

Проект с голямо въздействие: развитие на общи европейски пространства на данни и взаимосвързване на облачната инфраструктура

По-конкретно Комисията възнамерява да финансира **създаването на общоевропейски, оперативно съвместими пространства на данни** в стратегически сектори. Такива пространства имат за цел преодоляване на правните и техническите пречки пред споделянето на данни между организациите, като съчетават необходимите инструменти и инфраструктури и се разглеждат въпроси, свързани с доверието, например чрез общи правила, разработени за пространството. Пространствата ще включват: i) въвеждане на инструменти и платформи за споделяне на данни; ii) създаването на рамки за управление на данни; iii) подобряване на наличието, качеството и оперативната съвместимост на данните — както в условията на конкретна област, така и между секторите. Финансирането също така ще подпомогне органите в държавите членки при предоставянето на набори от данни с висока стойност за повторно използване в различните общи пространства на данни.

Подкрепата за пространствата на данни ще обхваща също така капацитетите за обработка на данни и за изчисления, които отговарят на основните изисквания по отношение на екологичните показатели, сигурността, защитата на данните, оперативната съвместимост и възможността за разрастване.

С акцент върху областите, в които подкрепата на равнище ЕС има ясна добавена стойност, инвестициите могат да обхванат също така взаимосвързането на съществуващите изчислителни капацитети на национално⁴⁷ и на европейско равнище, включително капацитетите за високопроизводителни изчисления⁴⁸, и където е необходимо могат да обединят капацитета на ресурсите за обработката на данни. Целта е да се подпомогне появата на общи данни и облачни инфраструктури от световно ниво в името на обществения интерес, като се даде възможност за сигурно съхранение и обработка на данни за публичния сектор и научноизследователските институции. Подобни положителни ефекти се очакват от взаимната свързаност с Европейския облак за отворена наука (EOSC) и базираната на облак платформа за услуги за достъп до данни и информация (DIAS), която предоставя достъп до услуги основани на данни от програмата „Коперник“ за наблюдението на Земята.

Частният сектор, включително по-специално МСП, също се нуждае от инфраструктури за данни и облачни инфраструктури, които осигуряват основните характеристики на сигурността, устойчивостта, оперативната съвместимост и възможностите за разрастване. Това е от основно значение, за да могат европейските предприятия да се възползват от цялата верига на стойността при генерирането, обработката, достъпа и повторната употреба на данни⁴⁹. Инвестиционната пътека ще обедини частните участници с публичната помощ за разработването на общи платформи, предлагащи достъп до голямо разнообразие от облачни услуги за сигурното съхранение и споделяне на данни, както и приложения, вариращи от ресурси за изкуствен интелект до ресурси за симулации, моделиране, цифрови близнаци и ресурси за високопроизводителни изчисления (ВПИ). Платформата ще обхване всички слоеве данни и изчислителни инфраструктури и услуги и ще се възползва от възможностите, предложени от последните развития, като периферните изчисления, разгръщането на 5G и навлизането на интернет на нещата в промишлените сектори. Тя също така ще спомогне за развитието на динамична екосистема за базирана на данни и цифрови облаци промишленост за доставки в Европа по цялата верига на стойността.

Компонентът облачно федериране на проекта с голямо въздействие ще насърчи постепенното изравняване между централизираната инфраструктура за данни в облака и силно разпръснатата и интелигентна периферна обработка на данни. Поради това този проект следва от самото начало да взаимосвързва появяващите се капацитети за периферни изчисления. Освен това с течение на времето проектът следва да даде възможност за достъп до високоскоростни компютри от най-висок клас и за интегрирането на този достъп с основните услуги за обработка на данни. Това ще

⁴⁷ Като френската инициатива „Cloud de Confiance“ или полската програма за обща държавна ИТ инфраструктура (WIP).

⁴⁸ По-специално капацитетите, подпомагани по инициативата EuroHPC.

⁴⁹ Например, както е изразено от подкрепата на отрасъла за германския проект Gaia-X.

осигури гладка изчислителна среда за максимален растеж и експлоатация на общите европейски пространства на данни за публични, промишлени и научни приложения.

В този контекст Комисията ще насърчава полезните взаимодействия между работата по европейското облачно федериране и инициативите на държавите членки, като например Gaia-X⁵⁰. Това е необходимо, за да се избегне мултиплицирането на разпокъсано облачно федериране и на инициативи за споделяне на данни, тъй като успехът на подобна инициатива ще зависи от общоевропейското участие и от капацитет, способен на мащабно увеличение. По тази причина Комисията ще улесни **меморандуми за разбирателство с държавите членки до третото тримесечие на 2020 г.**, като се започне с тези, които имат съществуващи инициативи за облачно федериране и за споделяне на данни.

Създаване на условия за достъп до конкурентоспособни, сигурни и справедливи европейски облачни услуги

С цел да се защитят правата и интересите на дружествата и гражданите на ЕС, Комисията, с подкрепата на съответните органи на държавите членки, ще обърне специално внимание на придържането на доставчиците на облачни услуги, работещи на пазара на ЕС, към правилата на ЕС (напр. Общия регламент относно защитата на данните, Регламента относно свободното движение на нелични данни и Акта за киберсигурността) и когато е уместно — на предвиденото им изпълнение чрез механизми за саморегулиране и съвместно регулиране и технологични средства за повишаване на доверието, като например сигурност още при проектирането и автоматизирано спазване. Понастоящем не съществува цялостен преглед на тези правила на ЕС и на схемите за саморегулиране и съвместно регулиране за доставчиците и ползвателите на облачни услуги. В този контекст, **до второто тримесечие на 2022 г.** Комисията ще създаде съгласувана рамка, обхващаща различните приложими правила (включително саморегулиране) за облачните услуги, под формата на „**облачен правилник**“. На първо място, облачният правилник ще предложи **сборник със съществуващите облачни кодекси за поведение и сертифициране** по сигурността, енергийната ефективност, качеството на услугите, защитата на данните и преносимостта на данните. В областта на енергийната ефективност ще бъде разгледано по-ранно действие.

Съгласувано с облачния правилник Комисията ще улесни разработването на **общи европейски стандарти и изисквания за възлагането на обществени поръчки за услуги по обработката на данни**. Това ще даде възможност на европейския публичен

⁵⁰ Инициатива за стимулиране на облачното федериране от гледната точка на Германия, представена от германското правителство на 29 октомври 2019 г. Целта на проекта е да захрани европейските стандарти и референтни архитектури, за да се създадат базирани в ЕС „доставчици на виртуални услуги от хипермащаб“.

сектор на европейско, национално, регионално и местно равнище да се превърне също така в движеща сила за нови капацитети на ЕС за обработката на данни, а не да бъде само бенефициер на такива европейски инфраструктури⁵¹.

За да се използва пълноценно този потенциал, следва да се извърши допълнителна работа за свързване на организациите от страната на търсенето в частния и публичния сектор с новото и новаторско предлагане на персонализирани услуги за обработка на данни, по-специално на ниво „платформа под формата на услуга“ и „софтуер под формата на услуга“. Създаването на **пазар на облачни услуги** за ползвателите от ЕС от частния и публичния сектор ще бъде улеснено от Комисията до **четвъртото тримесечие на 2022 г.** Пазарът ще постави потенциалните ползватели (по-специално публичния сектор и МСП) в позиция да избират предложения за софтуер за облачни изчисления и платформни услуги, които да отговарят на редица изисквания в области като защита на данните, сигурност, преносимост на данните, енергийна ефективност и пазарна практика. Участието на доставчиците на услуги на пазара ще зависи от използването на прозрачни и справедливи договорни условия, които настоящият пазар не винаги осигурява, по-специално за ползвателите от микропредприятията и МСП⁵². Пазарът може да улесни възлагането на обществени поръчки за алтернативни решения, а възприемането на това от страна на публичния сектор може да подкрепи пазара поради значителното му съвкупно търсене.

Въпреки че редица държави членки вече разработват подобни пазарни инициативи на национално равнище, предимството от пазар на облачни услуги на равнище ЕС е двойно: първо, той може да разреши настоящия проблем с асиметрията на пазара между хиперголемите глобални участници, които често предлагат интегрирани решения, съдържащи приложения, които се предлагат и от по-малките (ЕС) участници. Второ, той може да създаде яснота относно съответствието на облачните услуги на определените правила. Това ще осигури по-добро съответствие между предлагането и търсенето в ЕС, произтичащо по-специално от публичните администрации, услугите от общ обществен интерес и МСП.

Подкрепа на напредъка на технологиите за данните

Програмата „Хоризонт Европа“ ще продължи да подкрепя технологии, които са от решаващо значение за следващите етапи на икономиката, основана на данни, като например технологии за защита на правото на личен живот и технологии, които

⁵¹ Примери за подобни програми за възлагане на обществени поръчки в тази област могат да бъдат взети от трети държави, напр. американската програма за възлагане на държавни поръчки FedRAMP. Тя осигурява стандартизиран подход към оценката на сигурността, разрешаването и постоянния мониторинг на облачните продукти и услуги във всички федерални агенции.

⁵² Вж.: „Проучване на икономическите вреди за МСП от несправедливите и небалансирани условия в договорите за облачни изчисления“ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/dg_just_cloud_computing_final_report_web_final.pdf.

поддържат промишлените и личните пространства на данни. Няколко партньорства — кандидати по „Хоризонт Европа“, като партньорството за изкуствен интелект, данни и роботика и партньорството за европейски облак за отворена наука, които са в процес на подготовка, могат да помогнат за насочване на инвестициите в тази област.

Ключови действия

- **Инвестиране в проект с голямо въздействие върху европейските пространства на данни**, обхващащо архитектурите за споделяне на данни (включително стандарти за споделяне на данни, най-добри практики, инструменти) и механизми за управление, както и европейското федериране на енергийно ефективни и заслужаващи доверие облачни инфраструктури и свързаните услуги, с оглед улесняване на комбинирана инвестиция в размер на 4—6 милиарда евро, от които Комисията може да си постави за цел да предостави 2 милиарда евро. Първата фаза на изпълнение е предвидена за 2022 г.;
- Подписване на меморандуми за разбирателство с държавите членки за облачното федериране, трето тримесечие 2020 г.;
- Поставяне началото на европейски пазар на облачни услуги, включващ целия набор от предлаганите облачни услуги, четвърто тримесечие 2022 г.;
- Изготвяне на облачен правилник на ЕС за (само-)регулирането, второ тримесечие 2022 г.

В. Компетентности: Оправомощаване на гражданите, инвестиране в умения и в МСП

Оправомощаване на гражданите във връзка с техните данни

Гражданите следва да получат допълнителна подкрепа при прилагането на своите права по отношение на използването на данните, които генерират. Могат да им бъдат дадени правомощия да упражняват контрол върху своите данни посредством инструменти и средства за вземането на решение още на най-ниското ниво, какво да се прави с техните данни („пространства на лични данни“). Това може да бъде подпомогнато чрез подобряване на правото на преносимост за физическите лица съгласно член 20 от ОРЗД, като им се даде повече контрол върху това кой може да има достъп и да използва машинно генерирани данни, например чрез по-строги изисквания за интерфейсите за достъп до данни в реално време и въвеждане на задължителни машинночетими формати за данните от определени продукти и услуги, напр. данни, произлизащи от интелигентни домакински уреди или преносими устройства. В допълнение, може да се разгледа въвеждането на правила за доставчиците на приложения за личните данни или новаторски посредници за данни, такива като доставчиците на пространства на лични данни, с което да се гарантира ролята им на

неутрален брокер⁵³. Тези въпроси могат да бъдат допълнително проучени в контекста на упоменатия по-горе Закон за данните. Програмата „Цифрова Европа“ също ще подкрепи разработването и въвеждането на „пространства на лични данни“.

Инвестиране в умения и обща грамотност по отношение на данните

Финансирането, насочено към придобиването на умения съгласно програмата „Цифрова Европа“, ще допринесе за намаляване на празнините по отношение на капацитетите за големите масиви данни и за анализ. Програмата ще предостави финансиране за увеличаване на резерва от таланти в областта на цифровите технологии на около 250 000 души, които ще са в състояние да внедряват в предприятията в целия ЕС най-новите технологии. Като се има предвид значението на данните в цифровата икономика, насочеността на много от тях вероятно ще бъде към данните.

Като цяло, до 2025 г. ЕС и държавите членки следва да намалят наполовина настоящия недостиг от 1 милион специалисти в областта на цифровите технологии, включително като се постави акцент върху увеличаване на участието на жените.

Ще продължи проучването на предложената от експертната група по споделянето на данни от предприятията към правителството идея за създаване на мрежа от администратори на данни от различни организации с интензивно използване на данни (както предприятия, така и от публичния сектор).

Що се отнася до общата грамотност по отношение на данните, в програмата за подобряване на уменията ще бъде очертан път, който показва как действията на ЕС и на държавите членки могат да увеличат дела на населението на ЕС с основни умения в областта на цифровите технологии — от сегашните 57 %, на 65 % до 2025 г.

Големите масиви данни и анализът на ученето предлагат нови възможности за събиране, анализиране и използване на данни с цел подобряване на образованието и обучението. Като един от основните приоритети в актуализирания **План за действие за образование в областта на цифровите технологии** ще бъдат укрепени по-добрият достъп и използването на данните, с цел пригодност на образователните и обучаващите институции за цифровата ера и за да им се предоставят необходимите способности за вземане на по-добри решения, както и за подобряване на уменията и компетентностите.

Целенасочено изграждане на капацитет за МСП

В предстоящата европейска стратегия за МСП ще бъдат определени мерки за изграждане на капацитет за МСП и новосъздадените предприятия. В този контекст данните са важен актив, тъй като създаването или разширяването на дружество в сферата на данните не е много капиталоемко. МСП и новосъздадените предприятия

⁵³ Сигурната и повсеместно използвана цифрова идентичност също е от решаващо значение за оправомощаването на гражданите да имат достъп и да упражняват контрол върху своите данни.

често се нуждаят от правен и регулаторен съвет, за да се възползват в пълна степен от възможностите, предоставяни от стопанските модели, основани на данни.

Програмите „Хоризонт Европа“ и „Цифрова Европа“, както и структурните и инвестиционните фондове, ще създадат възможности за МСП в икономиката, основана на данни, да получат по-добър достъп до данни и да разработват нови услуги и приложения на основата на данни, включително посредством инкубационни схеми.

Ключови действия

- Проучване на възможността за засилване на правото на преносимост за физическите лица съгласно член 20 от ОРЗД, като им се предостави повече контрол върху това кой може да има достъп и да използва машинно генерирани данни (евентуално като част от Закона за данните през 2021 г.).

Г. Общи европейски пространства на данни в стратегически сектори и области от обществен интерес

В допълнение към хоризонталната рамка, както и към финансирането и действията, свързани с уменията и оправомощаването на гражданите по букви А, Б и В⁵⁴, Комисията ще насърчава развитието на общи европейски пространства на данни в стратегически икономически сектори и области от обществен интерес. Тези сектори или области са онези, в които използването на данни ще има системно въздействие върху цялата екосистема, но също така и върху гражданите.

Това следва да доведе до появата на големи масиви от данни в тези сектори и области, в съчетание с техническите средства и инфраструктури, необходими за използването и обмена на данни, както и подходящи механизми за управление. Макар да няма универсален подход, в различните сектори могат да бъдат възпроизведени общи управленски концепции и модели.

Когато е целесъобразно, хоризонталната рамка ще бъде допълнена от секторно законодателство за достъпа и използването на данни, както и от механизми за осигуряване на оперативна съвместимост. Разликите между секторите ще зависят от зрелостта на обсъжданията и проблемите, идентифицирани по отношение на наличието на данни в сектора. Друг фактор, който има отношение, е степента на обществен интерес и участие в даден сектор, която може да бъде по-висока в области като здравеопазването и по-ниска в области като производството. Трябва да се вземе предвид и потенциалното междусекторно използване на данните. Пространствата на данни ще бъдат разработени при пълно спазване на правилата за защита на данните и съгласно най-високите налични стандарти за киберсигурност.

⁵⁴ Списъкът на секторните пространства на данни не е изчерпателен и може да бъде разширен.

Пространствата на данни трябва да бъдат допълнени от политики, които стимулират използването на данни и търсенето на услуги, богати на данни. Работата по секторните пространства на данни ще бъде допълнена от секторни мерки по цялата верига на стойността.

Въз основа на текущия опит на научноизследователската общност с Европейския облак за отворена наука Комисията ще подкрепи също така създаването на следните девет общи европейски пространства на данни:

- **Общо европейско промишлено (производствено) пространство на данни**, което да подкрепи конкурентоспособността и резултатите на промишлеността на ЕС и което ще позволи получаване на ползи от потенциалната стойност на използването на нелични данни при производството (оценена на 1 500 милиарда евро до 2027 г.).
- **Общо европейско пространство на данни за Зеления пакт**, което да използва големият потенциал на данните в подкрепа на приоритетните действия на Зеления пакт за изменението на климата, кръговата икономика, нулевото замърсяване, биологичното разнообразие, обезлесяването и гарантирането на съответствие. Инициативите „GreenData4All“ и „Дестинация Земя“ (цифров близък на Земята) ще обхванат конкретни действия.
- **Общо европейско пространство на данни за мобилността**, което да позиционира Европа в челото на разработването на интелигентна транспортна система, включително на свързани автомобили, както и на други видове транспорт. Такова пространство на данни ще улесни достъпа, обединяването и споделянето на данни от съществуващи и бъдещи бази данни за транспорта и мобилността.
- **Общо европейско пространство на здравни данни**, което е важно за напредъка при предотвратяването, откриването и лечението на заболявания, както и за информирани, основани на факти решения за подобряване на достъпността, ефективността и устойчивостта на системите за здравеопазване.
- **Общо европейско пространство на финансови данни**, което да стимулира, посредством засилено споделяне на данни, иновации, прозрачност на пазара, устойчиво финансиране, както и достъп до финансиране за европейските предприятия и един по-интегриран пазар.
- **Общо европейско пространство за енергийни данни**, което да насърчава по-голямото наличие и междусекторното споделяне на данни по насочен към клиента, сигурен и заслужаващ доверие начин, тъй като това би улеснило новаторските решения и би подкрепило декарбонизацията на енергийната система.
- **Общо европейско пространство на данни за селското стопанство**, което да подобри резултатите по отношение на устойчивостта и конкурентоспособността

на селскостопанския сектор чрез обработка и анализ на производствени и други данни, като се даде възможност за точно и съобразено с нуждите прилагане на производствени подходи на равнище земеделско стопанство.

- **Общи европейски пространства на данни за публичната администрация**, което да подобри прозрачността и отчетността на публичните разходи и качеството на разходите, борбата с корупцията както на равнище ЕС, така и на национално равнище, да отговори на нуждите на правоприлагането и да подкрепи ефективното прилагане на правото на ЕС, както и да даде възможност за новаторски „правителствено технически“, „регулаторно технически“ и „правно технически“ приложения, които да подпомагат специалистите, а също и други услуги от обществен интерес
- **Общо европейско пространство на данни за уменията**, което да намали несъответствията между образователната и обучаващата система, от една страна, и нуждите на пазара на труда, от друга страна.

В приложението са представени по-подробно всички секторни общи европейски пространства на данни и такива по области, с предистория на секторните политики и законодателството, обуславящи създаването на такива пространства в различните сектори и области, и се предлагат секторни действия, които са осезаеми, концентрирани върху данните и се придружават от ясен и реалистичен график.

Комисията може да обмисли възможността за стартиране, по последователен начин, на допълнителни общи европейски пространства на данни в други сектори.

6. Открит, но проактивен международен подход

Визията за общо европейско пространство на данни предполага открит, но затвърждаващ подход към международните потоци от данни, основан на европейските ценности. Днешните европейски дружества работят в свързана среда, която излиза извън границите на ЕС, така че международните потоци данни са абсолютно необходими за тяхната конкурентоспособност. Основавайки се на силата на регулаторната среда на единния пазар, ЕС е силно заинтересован да води и подкрепя международното сътрудничество по отношение на данните, оформянето на световни стандарти и създаването на среда, в която икономическото и технологичното развитие могат да процъфтяват, при пълно спазване на правото на ЕС.

Същевременно, европейските дружества, които извършват дейност в някои трети държави, все по-често се сблъскват с неоправдани бариери и ограничения по отношение на цифровите технологии. ЕС ще продължи да обръща внимание на тези неоправдани пречки пред потоците данни в рамките на двустранните дискусии и международните форуми, включително в Световната търговска организация, като същевременно насърчава и защитава европейските правила и стандарти за обработка на

данни, при пълно спазване на законодателството на ЕС. Комисията ще бъде особено бдителна при защитата и отстояването на правата, задълженията и интересите на европейските граждани и дружества, по-специално по отношение на защитата на данните, сигурността и справедливите и заслужаващи доверие пазарни практики. Комисията е убедена, че международното сътрудничество трябва да се основава на подход, който насърчава основните ценности на ЕС, включително защитата на правото на личен живот. Поради това, ЕС трябва да гарантира, че всеки достъп до лични данни на граждани на ЕС и до европейски чувствителни търговски данни е в съответствие с неговите ценности и със законодателната му рамка. В този контекст трансферите и споделянето на данни между ползващи се с доверие държави следва да се насърчават. По отношение на личните данни международните трансфери на данни се извършват чрез решения за адекватността и други съществуващи трансферни инструменти, които да гарантират, че защитата на данните се движи с тях, независимо от това къде се намират данните. В допълнение и без да се засяга рамката на ЕС за защитата на личните данни, следва да се осигури свободен и безопасен обмен на данни с трети държави, подлежащ на изключения и ограничения във връзка с обществената сигурност, обществения ред и други легитимни цели на обществената политика на Европейския съюз, в съответствие с международните задължения. Това би позволило на ЕС да разполага с открит, но затвърждаващ подход към международните данни, основан на неговите ценности и стратегически интереси.

Комисията ще продължи да подобрява своя капацитет за анализ на стратегическия интерес на ЕС по отношение на по-нататъшното улесняване на международните потоци данни. За тази цел Комисията ще **създаде европейска аналитична рамка за измерване на потоците данни** (четвърто тримесечие 2021 г.). Рамката следва да бъде трайна и да предоставя инструментите за извършване на непрекъснат анализ на потоците данни и на икономическото развитие на сектора на ЕС за обработката на данни, включително надеждна методика, икономическа оценка и механизми за събиране на потоци данни. Тя ще послужи за по-доброто разбиране на моделите на потоците данни и центровете на тежестта както в рамките на ЕС, така и между ЕС и останалата част от света, и може да послужи, ако е необходимо, като основа за адекватен отговор в политиката от страна на Комисията. Тя следва също така да спомогне за насочването на подходящи инвестиции, за да се преодолеят евентуални пропуски в инфраструктурата, които пречат на потоците данни. Поради това Комисията ще търси своевременно сътрудничество със съответните финансови и международни организации относно рамката за измерване на потоците данни (напр. ЕИБ, ЕБВР, ОИСР, МВФ).

ЕС следва да се възползва от своята ефективна регулаторна и политическа рамка за данните, за да привлича съхранението и обработването на данни от други държави и региони, както и да увеличи иновациите с висока добавена стойност, които се появяват

от тези пространства на данни. Дружествата от цял свят ще са добре дошли да се възползват от европейското пространство на данни, при условие че се спазват приложимите стандарти, включително тези, които са разработени в областта на споделянето на данни. Програмата „Механизъм за свързване на Европа“ (МСЕ 2), както и новите външни инструменти, Инструментът за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество и Инструментът за предприєдинителна помощ, ще подкрепят свързаността на трети държави с Европа, което от своя страна ще увеличи привлекателността на обмена на данни между ЕС и съответните партньорски държави.

Успоредно с това ЕС също така ще популяризира активно своите стандарти и ценности пред партньорите си по света⁵⁵. Той ще работи в рамките на многостранни форуми за борба със злоупотребите, като например непропорционалният достъп на правителствата до данни, например достъпът до лични данни, които не са в съответствие с правилата на ЕС за защита на данните. С цел да популяризира европейския модел в целия свят, ЕС ще работи с ползващи се с доверие партньори, споделящи същите стандарти и ценности, с цел подкрепа на други държави, които желаят да предоставят на своите граждани по-голям контрол върху собствените им данни, в съответствие с ценностите, които споделят с Европа. Така например ЕС ще подкрепи Африка в създаването на африканска икономика, основана на данни, която да е в полза на гражданите и предприятията.

Ключови действия

Създаване на рамка за измерване на потоците данни и оценка на тяхната икономическа стойност в границите на Европа, както и между Европа и останалата част на света, четвърто тримесечие 2021 г.

7. Заключение

С настоящото съобщение се предлага европейска стратегия в областта на данните, чиято цел е да се даде възможност на ЕС да се превърне в най-привлекателната, най-сигурната и най-динамичната гъвкава по отношение на данните икономика в света, като Европа се въоръжи с данни за подобряване на вземането на решения и на живота на всички свои граждани. В него са изброени редица мерки и инвестиции в политиката, необходими за постигането на тази цел.

Залозите са високи, тъй като технологичното бъдеще на ЕС зависи от това дали той успява да впрегне силните си страни и да се възползва от възможностите, предлагани от непрекъснато нарастващото генериране и използване на данни. Европейският начин за обработване на данните ще гарантира, че повече данни ще бъдат на разположение за

⁵⁵ Съгласно примери като приемането на правила по модела на ОРЗД от страна на Бразилия и Кения.

справяне с предизвикателствата пред обществото и за използване в икономиката, като същевременно се зачитат и насърчават нашите споделени европейски ценности.

С цел да осигури цифровото си бъдеще, ЕС трябва да се възползва от навреме от възможностите си в икономиката, основана на данни.

ДОПЪЛНЕНИЕ към съобщението „Европейска стратегия за данните“

Общи европейски пространства на данни в стратегически сектори и области от обществен интерес

В съобщението „Европейска стратегия за данните“ е обявено създаването на секторни пространства на данни и такива по области.

Настоящият документ дава допълнителна информация за предисторията на секторните политики и законодателство, които обуславят създаването на такива пространства в различните сектори и области.

1. **Общо европейско промишлено (производствено) пространство на данни**

Европа има силна промишлена база, а производството, по-специално, е област, в която генерирането и използването на данни може да допринесе значително за функционирането и конкурентоспособността на европейската промишленост. В проучване от 2018 г. потенциалната стойност на използването на нелични данни в производството е оценена на 1 500 милиарда евро до 2027 г.⁵⁶

За да разгърне този потенциал, Комисията ще:

- разгледа въпроси, свързани с правата за ползване на генерирани съпътстващо промишлени данни (данни от промишления интернет на нещата), като част от един по-широкообхватен закон за данните (четвърто тримесечие 2021 г.).
- събере ключови участници от производствения сектор, за да договори — по начин, съответстващ на правилата в областта на конкуренцията, както и на принципите на справедливите договори — условията, при които те ще бъдат готови да споделят своите данни и как допълнително да се стимулира генерирането на данни, по-специално чрез интелигентни, свързани продукти (от второто тримесечие на 2020 г. нататък). Когато става въпрос за данни, генерирани от физически лица, техните интереси следва да бъдат изцяло взети предвид при такъв процес, като трябва да бъде осигурено спазването на правилата за защита на данните.

⁵⁶ Deloitte 2018 г.

2. Общо европейско пространство на данни за Зеления пакт

Европейският зелен пакт постави пред Европа амбициозната цел да се превърне до 2050 г. в първия континент в света, който е неутрален по отношение на климата. В съобщението на Комисията ясно е подчертано значението на данните за постигането на тази цел. Европейското пространство на данни за Зеления пакт може да използва големия потенциал на данните в подкрепа на приоритетните действия на Зеления пакт за изменението на климата, кръговата икономика, нулевото замърсяване, биологичното разнообразие, обезлесяването и гарантирането на съответствие.

В този контекст Комисията ще

- стартира инициатива „GreenData4All“. Тя се състои в оценка и евентуално в преразглеждане на Директивата за създаване на инфраструктура за пространствена информация в ЕС (INSPIRE) заедно с Директивата за достъпа до информация за околната среда (четвърто тримесечие 2021 г. или първо тримесечие 2022 г.). Тя ще модернизира режима в съответствие с технологичните и иновационните възможности, което ще улесни публичните органи, предприятията и гражданите на ЕС да подкрепят прехода към по-екологична и неутрална по отношение на въглерода икономика и ще намали административната тежест.
- въведе в голям мащаб повторно използвани услуги за данни, с цел подпомагане събирането, споделянето, обработката и анализа на големи обеми данни, които са от значение за осигуряване на спазването на законодателството и правилата в областта на околната среда, имащи отношение към приоритетните действия, определени в Зеления пакт. (четвърто тримесечие 2021 г.)
- създаде общо европейско пространство на данни за интелигентни кръгови приложения, като най-подходящите данни се предоставят с цел кръгово създаване на стойност по веригите на доставки. Специален акцент ще бъде поставен от самото начало върху секторите, обхванати от плана за действие за кръговата икономика, като застроената среда, опаковките, текстила, електрониката, ИКТ и пластмасите. Ще бъдат разработени цифрови „продуктови паспорти“, които ще предоставят информация за произхода на продукта, трайността, състава, повторната употреба, ремонта и възможностите за разглобяване, както и третирането в края на жизнения цикъл на продукта. Разработване на архитектура и управление (2020 г.), секторни стратегии за данните (2021 г.), приемане на политика за устойчиви продукти с продуктови паспорти (2021 г.) и картографиране на ресурсите и проследяване на превозите на отпадъци (2021 г.).
- стартира пилотен проект за ранно прилагане на стратегията за данните в контекста на „амбициите за нулево замърсяване“, за да се използва потенциалът на вече богатата на данни област на политиката, разполагаща с данни за химикалите, емисиите във въздуха, водата и почвата, опасните вещества в потребителските продукти и др., които не се използват в достатъчна степен и където ранните

резултати могат да бъдат от пряка полза за потребителите и планетата (четвърто тримесечие 2021 г.).

- стартира инициативата „Дестинация Европа“

Инициативата „Дестинация Европа“ ще обедини европейските научни и промишлени върхови постижения, за да се създаде изключително точен цифров модел на Земята. Тази новаторска инициатива ще предложи цифрова моделираща платформа, която ще визуализира, наблюдава и прогнозира естествената и човешката дейност върху планетата в подкрепа на устойчивото развитие, като по този начин ще подкрепи усилията на Европа за по-добра околна среда, както е посочено в Зеления пакт. Цифровият близък на Земята ще бъде създаден постепенно, като началото ще бъде през 2021 г.

3. Общо европейско пространство на данни за мобилността

Транспортът и мобилността са в челото на дебата за споделянето на данни — област, в която ЕС има много достойнства. Това се отнася за автомобилния сектор, където свързаните автомобили силно зависят от данните, както и за другите видове транспорт. Цифровизацията и данните във всички видове транспорт и в логистиката ще бъдат основен елемент от по-нататъшната работа по „Европейската транспортна система“ и по-специално в предстоящата „Стратегия за интелигентен и устойчив транспорт“ (четвъртото тримесечие 2020 г.). Това ще включва действия във всички транспортни сектори, както и насочени към логистични и пътнически екосистеми, споделящи данни между различните видове транспорт.

Автомобилен отрасъл

Понастоящем съвременните автомобили ежечасно генерират около 25 гигабайта данни, а автономните автомобили ще генерират терабайтове данни, които могат да бъдат използвани за новаторски услуги, свързани с мобилността, и за услуги по ремонта и поддръжката. Иновациите в тази област изискват автомобилните данни да се споделят по сигурен и добре структуриран начин в съответствие с правилата за конкуренция и между много различни икономически участници. Достъпът до бордовите данни се регулира от 2007 г. в законодателството на ЕС за одобрение на превозни средства⁵⁷, с цел осигуряване на справедлив достъп за независимите сервиси до определени данни за автомобилите. Понастоящем това законодателство е в процес на актуализация, за да се вземе предвид, че при нарастващата употреба на свързаност (3G—4G, така наречената „дистанционна диагностика“)⁵⁸ правата и интересите на собствениците на автомобили, които генерират данните, се спазват и съответствието с правилата за защита на данните е осигурено.

⁵⁷ Регламент (ЕО) № 715/2007.

⁵⁸ В съответствие с изискването на член 61 от Регламент (ЕС) 2018/858.

Цялата транспортна система

Предвижда се през периода 2015—2050 г. дейността по превоза на пътници да нарасне с 35 %. Очаква се сухопътните товарни превози да нараснат по-бързо, отколкото при пътниците — с 53 % до 2050 г.⁵⁹ Цифровизацията и данните играят все по-голяма роля в подкрепа на устойчивостта на транспорта. Няколко законодателни рамки вече съдържат задължения за споделяне на данни, което създава списък с набори данни (включително набори данни относно обществения транспорт). Освен това Форумът за цифров транспорт и логистика работи върху концепцията за „федерирани платформи“, за да се определи какво трябва да се направи на равнище ЕС за улесняване на споделянето/повторното използване на данни чрез свързването на различни публични и частни платформи. Освен това, в държавите членки, за да станат данните достъпни, съществуват мрежи от точки за достъп, където данните се предоставят в услуга на пътната безопасност, информационни услуги по натовареността на движението и мултимодалното пътуване, като данните се генерират от публичния и частния сектор. Широкото наличие и използване на данни в системите за обществен транспорт има потенциала да ги направи по-ефикасни, по-екологосъобразни и по-лесни за ползване от потребителите. Използването на данни за подобряване на транспортните системи също така е основна характеристика на интелигентните градове.

Комисията ще:

- извърши преглед на настоящото законодателство на ЕС за одобрение на типа на моторните превозни средства (понастоящем фокусирано върху безжичното споделяне на данни за ремонта и поддръжката), с цел то да стане отворено за повече услуги на базата на автомобилни данни (първо тримесечие 2021 г.). При прегледа наред с другото ще се провери по какъв начин производителите на автомобили правят данните достъпни, какви процедури са необходими, за да бъдат получени данните при пълно спазване на правилата за защита на данните, а също така и ролята и правата на собственика на автомобила.
- извърши преглед на Директивата относно хармонизираните речни информационни услуги⁶⁰ и Директивата относно интелигентните транспортни системи⁶¹, включително нейните делегирани регламенти, за да се допринесе допълнително към наличието, повторното използване и оперативната съвместимост на данните (и двата през 2021 г.) и да се създаде механизъм за по-добра координация за федерирането на националните звена за достъп, създадени съгласно Директивата за ИТС, чрез действие в целия ЕС за програмна подкрепа по МСЕ (2020 г.).

⁵⁹ Задълбочен анализ в подкрепа на Съобщение на Комисията COM (2018) 773 „Чиста планета за всички: Европейска дългосрочна стратегическа визия за просперираща, модерна, конкурентоспособна и неутрална по отношение на климата икономика“.

⁶⁰ Директива 2005/44/ЕО.

⁶¹ Директива 2010/40/ЕС.

- измени предложението за регламент относно единното европейско небе⁶², за да включи нови разпоредби относно наличието на данни и достъпа до пазара на доставчиците на услуги на базата на данни, с цел насърчаване на цифровизацията и автоматизацията на управлението на въздушното движение (2020 г.). Това ще подобри безопасността, ефикасността и капацитета на въздушното движение.
- преразгледа регулаторната рамка за оперативно съвместимо споделяне на данни в железопътния транспорт през 2022 г.
- установи общи набори данни, както е предвидено в Регламента за създаване на единна европейска среда за морско информационно обслужване⁶³ и в Регламента относно правилата за електронната информация за товарните превози⁶⁴, при условие на окончателното му приемане (първият такъв акт ще бъде приет през третото тримесечие на 2021 г. и съответно през четвъртото тримесечие на 2022 г.), за да се улеснят цифровият обмен и повторното използване на данни между предприятията и администрацията.

4. Общо европейско пространство на здравни данни

Настоящите регулаторни и изследователски модели разчитат на достъп до здравни данни, включително индивидуални данни за пациентите. Укрепването и разширяването на използването и повторното използване на здравни данни е от решаващо значение за иновациите в сектора на здравеопазването. Достъпът също така помага на здравните органи да вземат основани на факти решения за подобряване на достъпността, ефективността и устойчивостта на системите за здравеопазване. Той също така допринася за конкурентоспособността на промишлеността на ЕС. По-добрият достъп до здравни данни може значително да подпомогне работата на регулаторните органи в системата на здравеопазването, оценката на медицинските продукти и демонстрирането на тяхната безопасност и ефикасност.

Гражданите имат правото по-специално на достъп и контрол върху личните си здравни данни, както и да искат тяхната преносимост, но прилагането на това право е разпокъсано. Работата за гарантиране, че всеки гражданин има сигурен достъп до своите електронни здравни досиета (ЕЗД) и може да осигури преносимостта на своите данни — в рамките на държавата и извън нея — ще подобри достъпа и качеството на грижите, ефективността спрямо разходите на предоставянето на грижи и ще допринесе за модернизирането на здравните системи.

Освен това гражданите трябва да бъдат уверени, че след като са дали съгласието си данните да бъдат споделени, системите за здравеопазване ще използват тези данни по етичен начин и ще гарантират, че съгласието може да бъде оттеглено по всяко време.

⁶² COM(2013) 410 final.

⁶³ Регламент (ЕС) 2019/1239.

⁶⁴ Преговорите със законодателите са приключили, като приемането е предвидено за средата на 2020 г.

Здравеопазването е област, в която ЕС може да се възползва от революцията на данните, като повиши качеството на здравеопазването и същевременно намали разходите. Напредъкът често ще зависи от готовността на държавите членки и доставчиците на здравно обслужване да обединят усилията си и да намерят начини да използват и комбинират данни по начин, съответстващ на ОРЗД, съгласно който здравните данни заслужават специална защита. Въпреки че ОРЗД създаде равни условия за използването на лични здравни данни, в държавите членки и между тях се е запазила разпокъсаност, като моделите за управление на достъпа до данни са разнообразни. Секторът на цифровите здравни услуги продължава да бъде фрагментиран, особено при трансграничните услуги.

Комисията ще:

- разработи секторни законодателни или незаконодателни мерки за европейското пространство на здравни данни, които да допълват хоризонталната рамка на общото пространство на данни. Ще предприеме мерки за укрепване на достъпа на гражданите до здравни данни и за преносимостта на тези данни и ще работи за преодоляване на пречките пред трансграничното предоставяне на цифрови здравни услуги и продукти. Ще улесни създаването, в съответствие с член 40 от ОРЗД, на Кодекс за поведение при обработката на лични данни в здравния сектор. Тези действия ще се основават на текущо картографиране на използването на лични здравни данни в държавите членки и на резултатите от съвместното действие в контекста на Здравната програма (2020—2023 г.)⁶⁵.
- внедрява инфраструктурите за данни, инструментите и изчислителния капацитет за европейското пространство на здравни данни, по-конкретно, ще подкрепи разработването на национални електронни здравни досиета (ЕЗД) и оперативната съвместимост на здравните данни посредством прилагането на формата за обмен на електронни здравни досиета. Ще увеличи трансграничния обмен на здравни данни; свързване и използване чрез сигурни федерирани регистри, на специфични видове здравна информация, като ЕЗД, геномна информация (за най-малко 10 милиона души до 2025 г.) и цифрови здравни изображения, в съответствие с ОРЗД. Ще даде възможност за обмен на електронни обобщения за пациентите и електронни рецепти между 22 държави членки, участващи в инфраструктурата за цифрови услуги в областта на електронното здравеопазване (eHDSI), до 2022 г.; започне трансграничен електронен обмен посредством eHDSI на медицински изображения, лабораторни резултати и епикризи и ще подобри модела за виртуални консултации и регистрите на европейските референтни мрежи; подкрепи проектите за големи масиви данни, насърчавани от мрежата регулаторни органи. Тези действия ще подпомогнат профилактиката, диагностиката и лечението (по-специално на ракови заболявания, редки заболявания и общи и сложни заболявания), научните

⁶⁵ https://ec.europa.eu/health/funding/programme_bg.

изследвания и иновациите, изготвянето на политики и регулаторните дейности на държавите членки в областта на общественото здраве.

5. Общо европейско пространство на финансови данни

Във финансовия сектор законодателството на ЕС изисква от финансовите институции да разкриват значително количество продукти на базата на данни, трансакции и финансови резултати. Освен това преразгледаната Директива за платежните услуги бележи важна стъпка към отворено банкиране, при което на потребителите и предприятията могат да бъдат предлагани новаторски платежни услуги на базата на достъпа до данните за банковите им сметки. В бъдеще засилването на обмена на данни ще допринесе за стимулиране на иновациите, както и за постигане на други важни цели на политиката на равнище ЕС,

Комисията ще определи конкретни инициативи по този въпрос в предстоящата си стратегия за цифрови финанси през третото тримесечие на 2020 г., като вземе предвид следните съображения:

- Комисията допълнително ще улесни достъпа до публично оповестяване на финансови данни или данни от надзорната отчетност, които понастоящем са задължителни по закон, например чрез насърчаване на използването на общи технически стандарти, насърчаващи конкуренцията. Това би улеснило по-ефективното обработване на такива публично достъпни данни в полза на редица други политики от обществен интерес, като например подобряване на достъпа до финансиране за европейските предприятия чрез по-интегрирани капиталови пазари, подобряване на прозрачността на пазара и подкрепа за устойчиви финанси в ЕС.
- Въз основа на последните развития на пазара във връзка с отворените финанси Комисията ще продължи да осигурява пълно изпълнение на преразгледаната Директива за платежните услуги и да проучва допълнителни стъпки и инициативи, градящи се на този подход.

6. Общо европейско пространство на енергийни данни

В сектора на енергетиката достъпът на клиентите до техните данни от електромерите и данните за потреблението на енергия, както и преносимостта на тези данни, са уредени с няколко директиви по прозрачен и недискриминационен начин и в съответствие със законодателството за защита на данните. Специфичните рамки за управление трябва да бъдат определени на национално равнище. По законодателен път са въведени също така задължения за операторите на електроенергийните мрежи да споделят данни. По отношение на киберсигурността продължава работата по преодоляване на специфичните за енергетиката предизвикателства, а именно: изисквания за работа в реално време, каскадни ефекти и комбинирането на заварени технологии с интелигентни/най-съвременни технологии.

Наличието на данни и междусекторното им споделяне по сигурен и заслужаващ доверие начин може да улесни новаторските решения и да спомогне за декарбонизирането на енергийната система. Комисията ще разгледа тези въпроси като част от стратегията за интегриране на интелигентните сектори, която ще бъде приета през второто тримесечие на тази година, както е обявено в съобщението относно Европейския зелен пакт.

Комисията ще:

- приеме акт(ове) за изпълнение⁶⁶, където ще бъдат определени изискванията за оперативна съвместимост и недискриминационни и прозрачни процедури за достъп до данни въз основа на съществуващите национални практики на базата на Директива 2019/944 за електроенергията (2021/22 г.).
- обмисли действия за подобряване на оперативната съвместимост при интелигентните сгради и продукти с оглед подобряване на тяхната енергийна ефективност, оптимизиране на местното потребление и разширяване на интеграцията на възобновяемите енергийни източници (четвърто тримесечие 2020 г.).

7. Общо европейско пространство на данни за селското стопанство

Данните са ключов елемент за подобряване на показателите по отношение на устойчивостта и конкурентоспособността на селскостопанския сектор. Обработването и анализирането на данни за продукцията, особено в комбинация с други данни за веригата на доставки и други видове данни, като например от наблюдението на Земята или метеорологични данни, дават възможност за точно и съобразено с конкретните нужди прилагане на производствени подходи на равнище земеделско стопанство. През 2018 г. заинтересованите страни от ЕС, които наред с другото включват секторите на селското стопанство и на машиностроенето, разработиха кодекс за поведение относно споделянето на данни за селското стопанство по силата на договор.

Едно общо пространство на данни за селскостопански данни, основано на съществуващите подходи към споделянето на данни, би могло да доведе до неутрална платформа за споделяне и обединяване на селскостопански данни, включително данни от частния и публичния сектор. Това може да подпомогне появата на новаторска екосистема, основана на данните, която е на базата на справедливи договорни отношения, както и да укрепи капацитета за мониторинг и изпълнение на общи политики и намаляване на административната тежест за правителствата и бенефициерите. През 2019 г. държавите членки обединиха усилията си и подписаха декларация за сътрудничество „Интелигентно цифрово бъдеще за европейското селско

⁶⁶ Член 24 от Директива (ЕС) 2019/944.

стопанство и селските райони“⁶⁷, в която се признава потенциалът на цифровите технологии за селскостопанския сектор и селските райони и се подкрепя създаването на пространства на данни.

Комисията ще:

- направи оценка с държавите членки и заинтересованите организации на опита, придобит във връзка с кодекса за поведение на заинтересованите страни относно споделянето на селскостопански данни по силата на договор, също и въз основа на настоящия пазар на цифрови селскостопански решения и изискванията им по отношение на наличието и използването на данни (трето/четвърто тримесечие на 2020 г.).
- направи оценка на пространствата на данни от селското стопанство, които се използват в момента, включително финансираните по програмата „Хоризонт 2020“, заедно със заинтересованите страни и организациите от държавите членки и ще вземе решение относно подхода на ЕС (четвърто тримесечие 2020 г./първо тримесечие 2021 г.).

8. Общи европейски пространства на данни за публичните администрации

Публичните администрации са големи производители и потребителите на данни в различни области. Пространствата на данни за публичните администрации ще отразяват това. Действията в тази област ще се съсредоточат върху правните данни и данните от възлагането на обществени поръчки и други области от обществен интерес, като например използването на данни за подобряване на правоприлагането в ЕС в съответствие с правото на ЕС, включително принципа на пропорционалност и правилата за защита на данните.

Данните за възлагането на обществени поръчки са от основно значение за подобряване на прозрачността и отчетността на публичните разходи, за борба с корупцията и за подобряване на качеството на разходите. Данните за обществените поръчки са разпръснати в няколко системи в държавите членки, предоставени са в различни формати и не могат лесно да се използват за целите на политиката в реално време. В много случаи е необходимо да се подобри качеството на данните.

По подобен начин безпрепятственият достъп и лесната повторна употреба на законодателството, съдебната практика, както и информацията относно услугите в областта на електронното правосъдие на ЕС и на държавите членки са от решаващо значение не само за ефективното прилагане на правото на ЕС, но също така дават възможност за използване на новаторски приложения за „правни технологии“ в

⁶⁷ Декларацията е подписана от 25 държави членки. За допълнителна информация относно декларацията вж. <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/eu-member-states-join-forces-digitalisation-european-agriculture-and-rural-areas>.

подкрепа на практикуващите юристи (съдии, държавни служители, юридически съветници и адвокати на частна практика).

Комисията ще:

- изготви инициатива за данните от обществените поръчки, която да обхваща както измерението на ЕС (набори от данни на ЕС, например TED⁶⁸), така и националното измерение (четвърто тримесечие 2020 г.). Тя ще бъде допълнена от рамка за управление на данните в областта на възлагането на обществени поръчки (второ тримесечие 2021 г.);
- издаде насоки за общите стандарти, както и оперативно съвместими рамки за правна информация⁶⁹, съхранявани на европейско и национално равнище, в тясно сътрудничество с държавите членки (първо тримесечие 2021 г.);
- работи с държавите членки, за да се гарантира, че източниците на данни, свързани с изпълнението на бюджета на ЕС, са лесни за намиране, достъпни, оперативно съвместими и повторно използваеми (FAIR).

9. Общо европейско пространство на данни за уменията

Уменията на хората са най-големият европейски актив. В световната надпревара за таланти европейските образователни и обучаващи системи и пазарите на труда трябва бързо да се адаптират към потребностите от нови и възникващи умения. Това изисква висококачествени данни относно квалификациите, възможностите за обучение, работните места и набора от умения на хората. През последните години Комисията въведе редица отворени стандарти, референтни рамки и семантични активи за повишаване на качеството и оперативната съвместимост на данните⁷⁰. Както е обявено в Плана за действие в областта на цифровото образование⁷¹, Комисията също така разработи рамката за цифрови удостоверения „Европас“, за да издава удостоверения на учащите се в един сигурен и оперативно съвместим цифров формат.

Комисията ще:

- подпомогне държавите членки при разработването на планове за трансформиране на цифрови умения и при подготовката за повторно използваеми набори данни за квалификации и възможности за учене (2020—2022 г.);

⁶⁸ Tenders Electronic Daily (електронен ежедневник за тържните процедури).

⁶⁹ Напр. във връзка с използването на идентификаторите ELI и ECLI, както и относно публикуването онлайн на законодателството с официален превод, за да се подпомогне по-нататъшното използване на машинния превод.

⁷⁰ Напр. образователния модел „Европас“; Европейска рамка за квалификациите рамка за учене през целия живот (EQF); Европейска класификация на уменията, компетентностите, квалификациите и професиите (ESCO), Рамка за цифрова компетентност (DigComp).

⁷¹ COM(2018)22 final.

- създаде модел за управление на текущото управление на рамката за обмен на цифрови удостоверения „Европас“ в тясно сътрудничество с държавите членки и ключовите заинтересовани страни (до 2022 г.).

10. Европейски **облак за отворена наука**

В допълнение към създаването на девет общи европейски пространства на данни, ще продължи работата по Европейския облак за отворена наука, който осигурява на европейските изследователи, новатори, дружества и граждани безпроблемен достъп и надеждна повторна употреба на изследователски данни чрез надеждна и отворена разпределена среда на данни и свързаните с тях услуги. Поради това Европейският облак за отворена наука стои в основата на пространството на данни за науката, изследванията и иновациите в областта на данните, което ще обедини данни, произтичащи от програми за научни изследвания и внедряване, и ще бъде свързано и в пълен унисон със секторните пространства на данни.

Комисията ще:

- разгърне до 2025 г. операциите на Европейския облак за отворена наука, които да служат на изследователите в ЕС; ръководи основополагащото развитие на движението от заинтересованите страни управленски структури на Европейския облак за отворена наука, евентуално във връзка със стартирането на съответното европейско партньорство за Европейския облак за отворена наука до края на 2020 г.;
- В средносрочен план ще открие, свърже и съгласува Европейския облак за отворена наука отвъд изследователските общности, с по-широкия публичен сектор и частния сектор от 2024 г. нататък.